

Decàleg per promoure la igualtat de gènere en centres educatius des de l'audiovisual participatiu

Una guia per a equips directius sobre com promoure la igualtat de gènere des d'una perspectiva participativa i coeducativa a través de l'audiovisual

Aquest decàleg està adreçat als equips de direcció de centres educatius com una eina per orientar la planificació i el disseny d'estratègies que promoguin la igualtat de gènere amb l'alumnat.

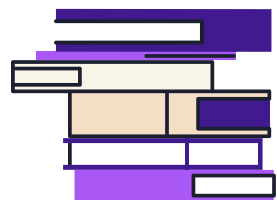
No es dirigeix directament al professorat, sinó a aquells que prenen decisions organitzatives i pedagògiques, oferint pautes d'actuació i integració de la perspectiva de gènere en el projecte educatiu del centre. Des d'un enfocament de metodologies audiovisuals i participatives, el decàleg proposa línies d'acció que afavoreixin una educació més justa, inclusiva i transformadora.

Decàleg per promoure la igualtat de gènere en centres educatius des de l'audiovisual participatiu

Una guia per a equips directius sobre com promoure la igualtat de gènere des d'una perspectiva participativa i coeducativa a través de l'audiovisual

1. Incorporar la igualtat de gènere i la coeducació en el projecte educatiu del centre

Garantir que la perspectiva de gènere estigui present de forma transversal en el currículum, en la convivència i en l'organització del centre. Incloure objectius específics i línies d'actuació sobre igualtat en el Projecte Educatiu i promoure la creació o consolidació d'un *Pla d'Igualtat de Gènere*, amb un diagnòstic inicial i accions concretes. Incloure la participació de l'alumnat, professorat, famílies i personal no docent en el seu disseny i seguiment. No han de ser intervencions puntuals limitades al 8/M i 25/N i liderades només per agents externs.

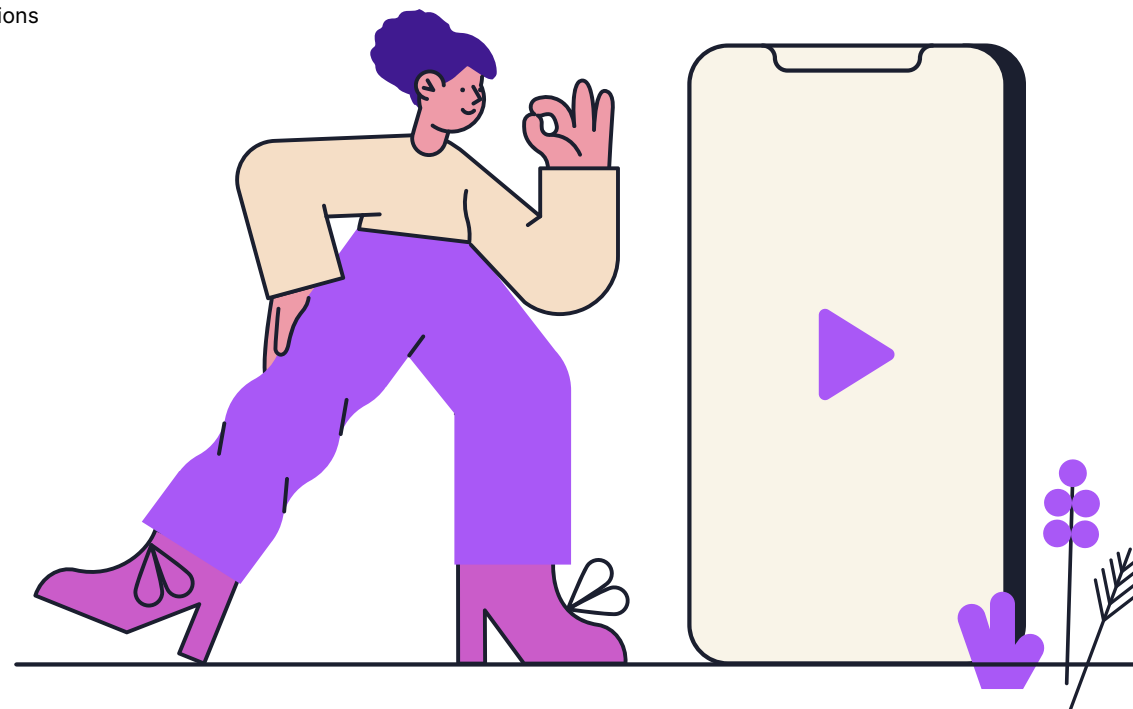

3. Facilitar i promoure la formació docent en matèria de gènere, coeducació, educació mediàtica i digital amb enfocament interseccional

L'equip directiu ha d'impulsar i garantir la formació continua del professorat i del personal del centre en igualtat de gènere, coeducació, diversitats sexe-genèriques i prevenció de violències masclistes des d'un enfocament interseccional. Aquesta formació ha d'integrar de forma prioritària l'educació mediàtica i digital, amb eines crítiques per analitzar representacions de gènere, detectar discursos sexistes i misògins en mitjans i xarxes, i fomentar una ciutadania digital feminista. És fonamental que aquesta formació no sigui puntual ni teòrica, sinó sostinguda en el temps, actualitzada, amb perspectiva pràctica i amb possibilitat de traslladar-se a les dinàmiques de l'aula, la convivència i la cultura escolar.

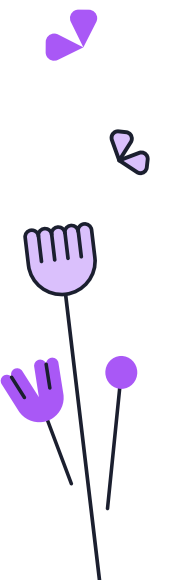
2. Garantir un enfocament feminista i inclusiu en el projecte educatiu del centre

L'equip directiu ha de vetllar perquè tant el currículum formal com el no formal integrin una perspectiva crítica sobre el sistema sexe-gènere i les desigualtats estructurals que se'n desprenen. Això implica qüestionar el binarisme de gènere, visibilitzar la pluralitat d'identitats i corporalitats, i promoure una educació compromesa amb el feminisme, els drets humans i la justícia social. L'escola ha de ser un espai segur, no discriminatori i transformador per a tot l'alumnat, especialment per a aquells que han estat històricament oprimits per raons de gènere, orientació sexual o expressió de gènere.

4. Revisar el llenguatge, les imatges, els espais i les dinàmiques del centre des d'una mirada inclusiva i igualitària

Avaluar l'ús del llenguatge inclusiu en la comunicació institucional, els noms d'espais i els títols dels esdeveniments, i les dinàmiques escolars quotidianes (torns de paraula, distribució de l'espai als patis, delegacions, etc.) per garantir entorns no sexistes.

Decàleg per promoure la igualtat de gènere en centres educatius des de l'audiovisual participatiu

Una guia per a equips directius sobre com promoure la igualtat de gènere des d'una perspectiva participativa i coeducativa a través de l'audiovisual

5. Promoure espais col·lectius segurs de reflexió emocional sobre les identitats de gènere, amb especial atenció a les masculinitats

L'equip directiu ha de facilitar la creació d'espais segurs, cuidats i no punitius on l'alumnat especialment, però també el professorat, pugui col·lectivitzar els seus malestars, dubtes i tensions al voltant de la construcció de gènere. És fonamental promoure una escolta activa, sense culpabilització, que obri possibilitats de transformació subjectiva i relacional des de l'educació emocional, la pedagogia crítica i la coeducació.

6. Fomentar la participació activa de l'alumnat a través de metodologies participatives

L'equip directiu ha de promoure espais on l'alumnat s'impliqui de forma activa i horitzontal en la construcció d'igualtat, evitant formats verticals o unidireccionals. Es recomana fomentar la creació d'assemblees, comissions d'igualtat, grups d'acció feminista o de cures, així com projectes col·laboratius i facilitar que la participació amb diferents rols i perfils sigui rotativa.

7. Incorporar metodologies audiovisuals crítiques connectades amb els llenguatges i experiències juvenils

L'equip directiu ha d'impulsar l'ús de metodologies audiovisuals al centre com a via per treballar la igualtat des d'una perspectiva crítica, feminista i creativa, reconeixent que el llenguatge audiovisual i digital és el medi natural d'expressió i socialització de l'alumnat.

És clau evitar enfocaments adultocèntrics i promoure dinàmiques que parteixin dels seus interessos, consums culturals i pràctiques digitals, reconeixent els seus sabers en l'ecosistema mediàtic. Es recomana facilitar tallers i projectes d'anàlisi i creació de continguts (curts, reels, pòdcast, campanyes, etc.) que permetin reflexionar sobre estereotips de gènere, representacions normatives de les identitats i desigualtats estructurals, connectant l'aula amb el seu entorn social i cultural.

8. Visibilitzar referents diversos i crítics en el currículum i en la vida del centre

L'equip directiu ha d'assegurar la presència activa de dones i persones LGBTQI+ com a referents en les programacions, materials, activitats i esdeveniments del centre.

És clau incorporar tant figures de l'entorn proper com referents digitals, revisant els continguts que consumeix l'alumnat (*youtubers, tiktokers, influencers*) des d'una mirada crítica i inclusiva, i donant a conèixer veus alternatives amb discursos transformadors.

9. Generar aliances amb agents externs i de l'entorn de l'estudiantat, recursos comunitaris especialitzats

Col·laborar amb entitats feministes, associacions juvenils, centres d'igualtat, mitjans comunitaris, etc., per enriquir les accions del centre i connectar amb el context social i cultural de l'alumnat i les seves famílies.

10. Avaluar i comunicar els avenços de forma transparent i participativa

Establir indicadors qualitatius i quantitatius per mesurar l'impacte de les accions en igualtat. Informar la comunitat educativa dels èxits, reptes i aprenentatges, enfortint una cultura de millora contínua.

